

○ (๓๑)

คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สสข๒/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สสข๗/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง

นายอัปดุลเราะมัน มอลอ

ผู้ร้อง

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสงขลา

ผู้คัดค้าน

เรื่อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(สิทธิสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง)

- ๒ -

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แต่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อ เนื่องจากพรรคการเมืองของผู้ร้องไม่มีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสาขาพรรคการเมืองไม่มีคณะกรรมการสาขาเหลืออยู่ หรือตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัดครบวาระและข้อบังคับพรรคมิได้ให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ขอให้เพิ่มชื่อผู้ร้องเป็น ผู้สมัครในประกาศรายชื่อผู้สมัคร

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพราะเหตุว่า ภายหลังปิดการสมัครรับเลือกตั้ง ผู้คัดค้านได้ดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูลของผู้ร้อง ปรากฏว่าพรรคประชาชนที่ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งนั้น ไม่ดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น พรรคประชาชน จึงไม่สามารถส่งผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้ ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หัวหน้าพรรคประชาชนแจ้งการแต่งตั้งตัวแทนพรรคประชาชนประจำจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งจะครบวาระ ๔ ปี ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ (ที่ถูก ๒ มกราคม ๒๕๖๖)

- ๓ -

ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๘ ซึ่งไม่ได้กำหนดให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ครบวาระแล้วอยู่รักษาการต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ ดังนั้น ตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ประจำจังหวัดสงขลาจึงไม่สามารถอยู่รักษาการต่อไปได้ ทำให้จังหวัดสงขลาไม่มีตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ประจำจังหวัดสงขลา แม้ที่ประชุมกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์จะมีมติให้ตัวแทนพรรคประชาธิปัตย์ที่ครบวาระทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖ ก็ไม่เป็นไปตามข้อบังคับ และข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๐ ที่ระบุว่าความเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสิ้นสุดลงเมื่อตาย ลาออก ขาดจากสมาชิกภาพ หรือถูกหัวหน้าพรรคการเมืองสั่งให้ออกจากการเป็นตัวแทนพรรคโดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรค ก็เป็นคนละกรณีกับการครบวาระ ซึ่งข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้กำหนดให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดอยู่รักษาการต่อไป แม้การประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ได้มีการประชุมแก้ไขข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ ข้อ ๒๗ ซึ่งมีผลให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ครบวาระแล้วสามารถทำหน้าที่รักษาการต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ได้ก็ตาม แต่การแก้ไขข้อบังคับดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลาครบวาระแล้ว การแก้ไขข้อบังคับจึงไม่มีผลย้อนหลังให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดดังกล่าวรักษาการต่อไปได้เนื่องจาก

- ๔ -

อยู่ภายใต้ข้อบังคับพรรคประชาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉบับเดิมก่อนมีการแก้ไข ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสอบจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้

โต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสงขลาของพรรคประชาชาติ แต่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

แบบแบ่งเขต เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสงขลาหรือไม่ เห็นว่า ได้ความจากการไต่สวนและข้อเท็จจริง

ที่คู่ความแถลงรับ โดยผู้ร้องแถลงรับข้อเท็จจริงตามรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีพรรคประชาชาติ

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ซึ่งจัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เอกสารหมายเลข ค.๑๒ ปรากฏว่า

ในการประชุมดังกล่าวมีการแก้ไขข้อบังคับพรรคประชาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๗ ให้ตัวแทนพรรคการเมือง

ประจำจังหวัดที่ครบวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และพรรคประชาชาติได้รายงาน

ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบแล้ว จึงเป็นการแก้ไขข้อบังคับพรรคภายหลังจากที่ตัวแทนพรรค

การเมืองประจำจังหวัดสงขลาครบวาระแล้วเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖ การแก้ไขข้อบังคับดังกล่าว

จึงไม่มีผลย้อนหลังไปถึงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลาซึ่งครบวาระไปแล้วให้กลับมา

อำนาจรักษาการได้ เนื่องจากขณะตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลาครบวาระจะต้องเป็นไป

- ๕ -

ตามข้อบังคับพรรคประชาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ เดิมก่อนมีการแก้ไขตามเอกสารหมายเลข ๒

ซึ่งไม่ได้ให้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่รักษาการหลังจากครบวาระ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า คณะกรรมการ

บริหารพรรคยังไม่เคยมีมติให้เลิกตัวแทนพรรคประจำจังหวัดสงขลาและคณะกรรมการบริหารพรรค

มีมติให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ครบวาระรักษาการแทนไปก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้ง

ใหม่ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดยังไม่สิ้นสุดการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคเพราะไม่เข้า

เหตุที่ระบุไว้ในข้อบังคับพรรค หรือการที่พรรคประชาชาติมีหนังสือแจ้งไปยังนายทะเบียนพรรค

การเมืองตามเอกสารหมายเลข ๓ ว่าตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสงขลาครบวาระแล้วและ

ให้รักษาการไปพลางก่อนตามข้อบังคับของพรรคซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเพียงแต่มีหนังสือ

แจ้งกลับไปยังพรรคประชาชาติตามเอกสารหมายเลข ๔ ว่ารับทราบการเปลี่ยนแปลงแล้ว ก็ไม่มีผลทำ

ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดซึ่งครบวาระไปแล้วสามารถกลับมารักษาการต่อไปได้เพราะ

ขณะนั้นข้อบังคับไม่ได้กำหนดไว้ และกรรมการบริหารพรรคก็ไม่มีอำนาจมีมติให้ตัวแทนพรรคการเมือง

ประจำจังหวัดรักษาการแทนไปก่อนซึ่งขัดกับข้อบังคับพรรค ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า หัวหน้าพรรค

ประชาชาติได้ออกหนังสือรับรองผู้ร้องตามเอกสารหมายเลข ๖ ซึ่งเป็นหนังสือรับรองการส่งผู้ได้รับการ

สรรหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๐

- ๖ -

หรือมาตรา ๕๑ แล้ว ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๕๖ วรรคสองระบุว่า แม้ปรากฏภายหลังว่าการสรรหาไม่ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา
๕๐ และมาตรา ๕๑ หรือดำเนินการไม่ครบถ้วน ไม่ทำให้การสมัครรับเลือกตั้งนั้นเสียไปก็เป็นกรณี
ที่ไม่ได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ เท่านั้นไม่ได้หมายความว่าความรวมถึงการไม่มีสาขา
พรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามมาตรา ๔๗ ด้วย จากเหตุผลดังกล่าว
ข้างต้นถือได้ว่า พรรคประชาชนชาติไม่มีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดสงขลาจึงไม่สามารถส่งผู้ร้อง
สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลาได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดสงขลา ชอบด้วยกฎหมายแล้ว
จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายเสถียร ศรีทองชัย

นายทรงพล สงวนพงศ์

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

